

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Обліково-фінансовий факультет

Кафедра обліку і оподаткування

ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПІ “Облік і
оподаткування” спеціальності 071 “Облік і оподаткування” денної та
заочної форми здобуття освіти

МИКОЛАЇВ
2024

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від 26.11.2024 р., протокол №3.

Укладачі:

М.В. Дубініна – д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;

С.В. Сирцева – канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;

Рецензенти:

І. В. Гончаренко – д-р екон. наук, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, Миколаївський національний аграрний університет;

С. М. Белінська – д-р екон. наук, професор, декан факультету економічних наук, Чорноморський національний університет імені Петра Могили

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ОПЕРАЦІЙ У СФЕРІ ЗЕД.....	5
Тема 1. Теоретико-правові основи зовнішньоекономічної діяльності.....	5
Тема 2. Зовнішньоекономічні договори та первинна документація у сфері зовнішньоекономічної діяльності.....	9
Тема 3. Облік курсових різниць, доходів та витрат від купівлі-продажу іноземної валюти.....	12
МОДУЛЬ 2. ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ ОКРЕМИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ.....	14
Тема 4. Імпорт товарів: облік та оподаткування.....	14
Тема 5. Експорт товару, робіт та послуг: облік, оподаткування.....	17
Тема 6. Облік закордонних відряджень.....	19
Тема 7. Валютний контроль у сфері зовнішньоекономічної діяльності.....	22
МОДУЛЬ 3. ІНВЕСТИЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ В ОБЛІКУ ЗОВНІШНЬО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	23
Тема 8. Облік операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями.....	23
Тема 9. Виплата доходів нерезидентам: облік, оподаткування, звітність.....	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	28

ВСТУП

Сучасні економічні умови розвитку України, які характеризуються активною інтеграцією до світового економічного простору, вимагають від підприємств ефективного управління зовнішньоекономічною діяльністю. Зовнішньоекономічна діяльність є невід'ємною частиною функціонування підприємств, спрямованою на розширення ринків збуту, залучення інвестицій, обмінні технології та інтеграцію.

Ефективне здійснення зовнішньоекономічних операцій залежить від рівня організації бухгалтерського обліку, який забезпечує достовірність і своєчасність обліку обробки фінансової інформації. Коректне відображення операцій ЗЕД у бухгалтерському обліку, дотримання національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та податкового законодавства створює передумови для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, залучення інвесторів та підвищення конкурентоспроможності підприємств на міжнародному ринку.

Опанування даного курсу дозволяє здобувачам вищої освіти розвинути професійні навички ведення обліку та звітності за зовнішньоекономічними операціями, що є необхідними для діяльності в сучасному глобалізованому економічному середовищі.

Методичні рекомендації включають питання для обговорення в аудиторії, практичні завдання для розв'язку на практичних заняттях та при самостійній роботі здобувачами вищої освіти та рекомендовану літературу для вивчення курсу.

МОДУЛЬ 1
ЗАГАЛЬНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ
ОСНОВНИХ ОПЕРАЦІЙ У СФЕРІ ЗЕД

Тема 1. Теоретико-правові основи зовнішньоекономічної діяльності

Питання, що розкривають зміст теми

- 1.1. Нормативне регулювання зовнішньоекономічної діяльності для суб'єктів підприємницької діяльності.
- 1.2. Визначення і види зовнішньоекономічної діяльності.
- 1.3. Поняття митного режиму та види митних режимів.
- 1.4. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності та порядок їх реєстрації.

Завдання для практичних занять

Завдання 1.1. Пов'язати види митних режимів представлених у таблиці 1.1, з їх визначенням. Для цього проставити ліворуч від терміну відповідну літеру.

Таблиця 1.1 - Види митних режимів

Імпорт (випуск для вільного обігу)	(А) це митний режим, відповідно до якого товари, що були вивезені або оформлені для вивезення за межі митної території України, випускаються у вільний обіг на митній території України зі звільненням від сплати митних платежів, встановлених законами України на імпорту цих товарів, та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності
Реімпорту	(Б) продаж товарів українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності іноземним суб'єктам господарської діяльності (у тому числі з оплатою в негрошовій формі) з вивезенням або без вивезення цих товарів через митний кордон України, включаючи реекспорт товарів
Митний склад	(В) означає продаж іноземним суб'єктам господарської діяльності та вивезення за межі України товарів, що були раніше імпортовані на територію України
Експорт (остаточне вивезення)	(Г) це митний режим, відповідно до якого товари, не призначені для вільного обігу на митній території України, знаходяться та реалізуються для вивезення за межі митної території України під митним контролем у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України, відкритих для міжнародного сполучення, та на повітряних, водних або залізничних транспортних

	засобах комерційного призначення, що виконують міжнародні рейси, з умовним звільненням від оподаткування митними платежами, установленими на імпорт та експорт таких товарів, та без застосування до них заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, у тому числі видів контролю
Реекспорт	(Г) це митний режим, відповідно до якого товари та/або транспортні засоби комерційного призначення переміщуються під митним контролем між двома митними органами України або в межах зони діяльності одного митного органу без будь-якого використання цих товарів, без сплати митних платежів та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності
Безмитна торгівля	(Д) це митний режим, відповідно до якого іноземні товари, транспортні засоби комерційного призначення ввозяться для конкретних цілей на митну територію України з умовним повним або частковим звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності і підлягають реекспорту до завершення встановленого строку без будь-яких змін, за винятком звичайного зносу в результаті їх використання
Транзит	(Е) це митний режим, відповідно до якого українські товари або транспортні засоби комерційного призначення вивозяться за межі митної території України з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності і підлягають реімпорту до завершення встановленого строку без будь-яких змін, за винятком звичайного зносу в результаті їх використання
Переробка за межами митної території	(Є) це відповідним чином облаштована територія або склад, що призначені для зберігання товарів під митним контролем, їх переробки та/або виробництва нових товарів
Тимчасове ввезення	(Ж) це митний режим, відповідно до якого іноземні товари піддаються у встановленому законодавством порядку переробці без застосування до них заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, за умови подальшого реекспорту продуктів переробки

Вільна митна зона	(З) це митний режим, відповідно до якого українські товари піддаються у встановленому законодавством порядку переробці за межами митної території України без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, за умови повернення цих товарів або продуктів їх переробки на митну територію України у митному режимі імпорту
Переробка на митній території	(И) це митний режим, відповідно до якого іноземні або українські товари зберігаються під митним контролем із умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності
Знищення або руйнування	(К) це митний режим, відповідно до якого іноземні товари після сплати всіх митних платежів, встановлених законами України на імпорт цих товарів, та виконання усіх необхідних митних формальностей випускаються для вільного обігу на митній території України

Завдання 1.2. Проаналізуйте митні режими «експорт», «імпорт», «митний склад», «реекспорт». Складіть таблицю, де зазначте:

- 1) основні характеристики кожного режиму;
- 2) витрати та ризики для підприємства.

Завдання 1.3. Підприємство планує тимчасово ввезти обладнання з ЄС для проведення виставок. Визначте, який митний режим слід застосувати та описати процедуру оформлення такого ввезення.

Завдання 1.4. Ознайомтесь із вимогами ст. 455 Митного кодексу України та складіть покроковий алгоритм реєстрації суб'єкта ЗЕД в Єдиній автоматизованій інформаційній системі митних органів (ЄАІС). Вкажіть, якими способами можна подати документи для реєстрації

Питання для обговорення:

1. Які основні нормативно-правові акти регулюють зовнішньоекономічну діяльність в Україні?
2. Які види зовнішньоекономічної діяльності існують?
3. Наведіть класифікацію зовнішньоекономічних операцій.
4. Які суб'єкти відносяться до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності?
5. Який порядок реєстрації суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності?
6. Заборонені види зовнішньоекономічної діяльності.

Завдання для самостійної роботи

Перелік запитань, винесених на обов'язкове самостійне опрацювання теми:

1. Як міжнародна торгівля та інвестиції впливають на розвиток зовнішньоекономічної діяльності?
2. Що таке митний режим і як він регулює зовнішньоекономічну діяльність?
3. Які принципи регулювання зовнішньоекономічної діяльності є основними в Україні?
4. Ліцензування зовнішньоекономічної діяльності.

Завдання 1.5. Товар, завезений в Україну в митному режимі імпорту, можна повернути нерезиденту у двох митних режимах: реекспорту або експорту. Порівняйте ці режими в таблиці 1.2 за такими характеристиками, як: умови поміщення в митний режим, подання документів митному органу, сплата митних платежів.

Таблиця 1.2 - Порівняльна характеристика митних режимів експорту та реекспорту

Реекспорт	Експорт
Умови поміщення в митний режим	
Подання документів митному органу	
Сплата митних платежів	

Завдання 1.6. Перерахуйте види ліцензій і дозволів ЗЕД. Відповідь надайте у вигляді таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 - Види ліцензій і дозволів ЗЕД

Вид ліцензії	Діяльність
Ліцензія на експорт товарів	продаж товарів суб'єктами господарювання України іноземним суб'єктам господарювання, які згадуються у Постанові «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2024 рік» №1402

Використана література [1-26]

Тема 2. Зовнішньоекономічні договори та первинна документація у сфері зовнішньоекономічної діяльності

Питання, що розкривають зміст теми

2.1. Склад та структура договорів (контрактів) суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

2.2. Особливості застосування правил ІНКОТЕРМС.

2.3. Первинна документація у сфері ЗЕД.

Завдання 2.1. Вкажіть основні нормативно-правові акти, якими слід керуватися під час укладання зовнішньоекономічного договору. Дайте їм характеристику.

Таблиця 2.1 – Законодавчо-нормативні акти, що регулюють питання укладання зовнішньоекономічних договорів

Назва законодавчо-нормативного акту	Зміст законодавчо-нормативного акту у частині регулювання зовнішньоекономічного договору

Завдання 2.2. Компанія в Україні укладає зовнішньоекономічний контракт з іноземним партнером, резидентом Франції. Визначте, які мови повинні бути використані для укладення договору відповідно до законодавства України. Яким чином мають бути оформлені умови договору? Як повинна виглядати структура тексту контракту, якщо одна частина написана українською, а інша - французькою? Чи може контракт бути укладений тільки однією мовою?

Завдання 2.3. Українська компанія укладає ЗЕД-контракт з іноземним партнером через електронні засоби зв'язку. Як правильно оформити контракт в електронній формі? Які умови повинні бути виконані, щоб цей договір мав юридичну силу? Чи є особливості укладання контрактів в електронній формі з іноземними контрагентами?

Завдання 2.4. Як визначається момент передачі ризиків в умовах ІНКОТЕРМС 2020 за відповідними операціями представленими у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 - Момент передачі ризиків в умовах ІНКОТЕРМС 2020

Подія або операція	Умова Інкотермс											
	EXW	FCA	FAS	FOB	CFR	CIF	CIP	CPT	DAP	DPU	DDP	
відвантаження товару з місця знаходження продавця												
передача на транспорт												
доставка в порт												
навантаження на судно												
доставка до місця призначення												
розвантаження на місці призначення												
доставка безпосередньо до покупця												

Завдання 2.5. Вкажіть види митних декларацій та їх призначення. Відповідь наведіть у вигляді таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 - Види митних декларацій та їх призначення

Вид митної декларації	Призначення	Назва нормативного документа, що регулює порядок складання
Звичайна (заповнена у звичайному порядку)	У стандартних ситуаціях подається саме цей вид декларації. Для її подачі необхідно знати повні відомості про товари, транспортні засоби комерційного призначення	ст. 258 МК, п. 14 Положення № 450

Питання для обговорення:

1. Які основні розділи та реквізити має включати зовнішньоекономічний договір?
2. Що таке правила Інкотермс і яку роль вони відіграють у міжнародних договорах купівлі-продажу?
3. Що таке митна декларація? Які види митної декларації існують?
4. Чи є митна декларація первинним документом?

5. Які первинні документи можуть замінити оформлення договорів (контрактів) суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності?

Завдання для самостійної роботи

Перелік запитань, винесених на обов'язкове самостійне опрацювання теми:

1. Які слідки можуть виникнути, якщо в договорі відсутні чітко визначені умови про терміни поставки?
2. Який порядок заповнення транзитних декларацій?
3. Вкажіть основні транспортні документи.
4. Відмови у прийнятті митних декларацій.

Завдання 2.6. Польський продавець відправляє товар за умовами FCA (Free Carrier). На митниці виникли проблеми через зміну експортного законодавства та товар затримали. Покупець вимагає від продавця швидкого вирішення даного питання, оскільки така затримка може поставити під загрозу подальший продаж товару.

- Чи має продавець відповідати за затримку на митниці?
- Як вирішуються така ситуація за правилами ІНКОТЕРМС?
- Яке додаткове положення можна включити в контракт, щоб уникнути таких спірних моментів у майбутньому?

Завдання 2.7. ЗЕД-контракт містить умову, що постачання здійснюється на основі DDP (місцем доставки є безпосередньо склад покупця). Є такі дати:

- 25.11.2024 – дата передачі перевізнику (дата втрати контролю);
- 28.11.2024 – дата оформлення ВМД;
- 03.12.2024 – дата передачі товару покупцю. Підтверджує дата автомобільної CMR.

Визначити на яку дату необхідно визначити дохід від постачання товару іноземному покупцю? Відповідь обґрунтуйте, посилаючись на законодавчо-нормативні документи.

Завдання 2.8. Підприємство імпортує товари, але при оформленні митної декларації митний брокер помилково вказав неправильний код УКТЗЕД. Через це підприємство сплатило завищені митні платежі. Опишіть процес оскарження суми сплачених платежів. Які документи необхідно надати для внесення виправлень у митну декларацію? Як підприємство може уникнути подібних помилок у майбутньому?

Використана література [4, 11, 13, 18, 26]

Тема 3. Облік курсових різниць, доходів та витрат від купівлі-продажу іноземної валюти

Питання, що розкривають зміст теми

- 3.1. Облік курсових різниць.
- 3.2. Облік придбання та продажу іноземної валюти.
- 3.3. Відображення у фінансовій звітності доходів та витрат від купівлі-продажу іноземної валюти.

Завдання 3.1. Вкажіть основні правила визначення курсової різниці. Розкрити механізм розрахунку та відображення курсової різниці.

Завдання 3.2. АТ «Промінь» займається виготовленням деталей для пральних машин. У травні 2024 року уклало контракт на експорт деталей на суму 26 000 \$. Собівартість реалізованої готової продукції - 480 000 грн.

10.06.2024 року відвантажено готову продукцію покупцю.

Оплату отримано 20.07.2024 року.

Підприємство звітує поквартально.

Вартість послуг митного брокера - 10 000 грн.

Курс НБУ:

10.06.2024	40,00 грн
30.06.2024	41,00 грн
20.07.2024	39,50 грн

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку. Визначити чи виникає за даною господарською операцією курсова різниця? Вказати первинні документи за господарськими операціями.

Завдання 3.3. АТ «Промінь» займається виготовленням деталей для пральних машин. У травні 2024 року уклало контракт на експорт деталей на суму 26 000 \$. Собівартість реалізованої готової продукції - 480 000 грн.

10.06.2024 року отримало аванс від покупця.

Товари відвантажено 20.07.2024 року.

Підприємство звітує поквартально.

Вартість послуг митного брокера - 10 000 грн.

Курс НБУ:

10.06.2024	40,00 грн
30.06.2024	41,00 грн
20.07.2024	39,50 грн

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку. Визначити чи виникає за даною господарською операцією курсова різниця? Вказати первинні документи за господарськими операціями.

Завдання 3.4. АТ «Промінь» займається виготовленням деталей для пральних машин. У травні 2024 року уклало контракт на експорт деталей на суму 26 000 \$. Собівартість реалізованої готової продукції - 480 000 грн.

10.06.2024 року отримало 30% авансу від покупця.

Товари відвантажено 20.07.2024 року.

Решта оплати отримано 01.08.2024 року.

Підприємство звітує поквартально.

Вартість послуг митного брокера - 10 000 грн.

Курс НБУ:

10.06.2024	40,00 грн
30.06.2024	41,00 грн
20.07.2024	39,50 грн
01.08.2024	40,50 грн

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.
Визначити чи виникає за даною господарською операцією курсова різниця?
Вказати первинні документи за господарськими операціями.

Завдання 3.5. ТОВ «Мальва» вирішило придбати іноземну валюту – 20000 \$. для розрахунку за ЗЕД-контрактом. Заявку до банку було подано 27.02.2024 р. Банком з рахунку клієнта було списано 800000 грн. Іноземна валюта була придбана та зарахована на валютний рахунок 28.02.2024 р. Комісія банку склала 800 грн. Дана валюта має бути використана протягом 10 робочих днів.

Відобразити господарські операції щодо придбання іноземної валюти на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 3.6. ТОВ «Мальва» вирішило продати 15000 євро. Заявку до банку було подано 29.03.2024 р. На наступний день валюта була продана банком і гривня була зарахована на поточний рахунок підприємства. Комісійна винагорода банку – 600 грн.

Відобразити господарські операції щодо реалізації іноземної валюти на рахунках бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

1. Що таке курсова різниця? Яким НП(С)БО регулюється порядок визнання та обліку курсової різниці?
2. Які статті вважаються монетарними, і чому курсові різниці визначаються тільки за ними?
3. У чому полягає відмінність між монетарними та немонетарними статтями?
4. Як у бухгалтерському обліку відображається операція з придбання іноземної валюти?
5. У яких формах фінансової звітності відображається інформація про доходи та витрати від продажу іноземної валюти?

Завдання для самостійної роботи

Перелік запитань, винесених на обов'язкове самостійне опрацювання теми:

1. Що таке «сумова різниця» і коли вона виникає?
2. Чи необхідно підтверджувати для банку мету придбання іноземної валюти?
3. Які обмеження встановлені щодо використання іноземної валюти суб'єктами господарювання?
4. Які документи потрібно подати суб'єкту господарювання до установи банку для придбання іноземної валюти?
5. Чи потрібно коригувати фінансовий результат підприємства на курсові різниці?

Завдання 3.7. ТОВ СП «НІБУЛОН» кошти від нерезидентів отримує на розподільчий рахунок. Не завжди банк того самого дня зараховує їх на валютний рахунок. Чи потрібно визначати курсову різницю та як її облікувати?

Завдання 3.8. Підприємство отримало благодійну та гуманітарну допомогу в іноземній валюті. Чи нараховувати курсові різниці на суму цільових надходжень?

Використана література [10, 11, 13, 14]

МОДУЛЬ 2. ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ ОКРЕМИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ

Тема 4. Імпорт товарів: облік та оподаткування

Питання, що розкривають зміст теми

- 4.1. Ключові моменти обліку імпорту.
- 4.2. Облік безоплатного імпорту.
- 4.3. Особливості оподаткування імпортних операцій.

Завдання 4.1. ТОВ «Оберіг» імпортує товар вартістю 20000 \$. (курс НБУ на дату оформлення митної декларації - 36,3 грн/\$, на дату оприбуткування товару - 36,5 грн/\$). Митна вартість товару, заявлена у митній декларації умовно - 20 100 \$. Сплачені мито 5 % і «ввізний» ПДВ 20%. Сплачено послуги митного брокера - 2 000 грн (без ПДВ); послуги міжнародного перевезення (ПДВ 0 %) - 16 000 грн. Курс НБУ на дату балансу - 36,7 грн./\$. У наступному місяці з валютного рахунку підприємство здійснило оплату за отриманий товар (курс НБУ - 36,4 грн./\$).

Завдання: відобразити операції в обліку та вказати назву первинних документів.

Завдання 4.2. ТОВ «Оберіг» оплатило повну вартість товару у сумі 10000 \$. (курс НБУ - 36,4 грн./\$). У наступному місяці товар ввезений в Україну (курс НБУ на дату оформлення МД - 36,6 грн./\$, на дату оприбуткування товару - 36,7 грн./\$). Митна вартість товару, заявлена у митній декларації умовно 10100 \$. Сплачені мито 5% і «ввізний» ПДВ 20%. Оплачені послуги митного брокера - 1000 грн. (без ПДВ); послуги міжнародного перевезення (ПДВ - 0 %) - 15 000 грн.

Завдання: відобразити операції в обліку та вказати назву первинних документів.

Завдання 4.3. ТОВ «Оберіг» імпортує товар вартістю 60 000 \$ (курс НБУ на дату оформлення митної декларації 40,0 грн/\$, на дату оприбуткування товару - 40,08 грн/\$). Митна вартість товару, заявлена у митній декларації умовно 60100 \$. Сплачені мито 5% і «ввізний» ПДВ. Оплачені послуги митного брокера - 1000 грн. (без ПДВ); послуги міжнародного перевезення (ПДВ - 0%) - 35 000 грн.

У наступному кварталі з валютного рахунка ТОВ «Оберіг» здійснило оплату нерезиденту-постачальнику за отриманий товар (курс НБУ - 40,34 грн/\$). Курс НБУ на дату балансу - 39,32 грн/\$.

Завдання: відобразити операції в обліку та вказати назву первинних документів.

Завдання 4.4. ТОВ «Оберіг» - платник податку на прибуток безоплатно отримав від нерезидента 15 ящиків товару. Сплачено ПДВ – 1400 грн та мито – 800 грн. Справедлива вартість одного ящика товару – 600 грн. Витрати на транспортування і вантажно-розвантажувальні роботи – 200 грн (без ПДВ).

Завдання: відобразити операції в обліку та вказати назву первинних документів.

Завдання 4.5. Визначте особливості документального оформлення імпортних операцій. Заповніть таблицю 4.1.

Таблиця 4.1 – Документальне оформлення імпортних операцій

Назва документу	Особливості складання

Питання для обговорення:

1. Як визначити гривневий еквівалент імпорту?
2. Як визначити первісну вартість імпортного товару?
3. Як формується первісна вартість товарів при часткових авансових оплатах?
4. У яких випадках не виникає імпортних різниць?
5. Які особливості нарахування ПДВ при імпортних операціях?

6. Які облікові та податкові нюанси безоплатного отримання товарів від нерезидента?

Завдання для самостійної роботи

Перелік запитань, винесених на обов'язкове самостійне опрацювання теми:

1. Які облікові аспекти формування первісної вартості товару при імпорті?
2. Які особливості обліку придбання товарів на іноземних сайтах (маркетплейсах) невеликими партіями?
3. Що таке «кредит-нота»? Які особливості її обліку?
4. Який вплив кредит-ноти на ПДВ?

Завдання 4.6. Підприємство оприбуткувало 15 одиниць товару за ціною 3500 \$, на загальну суму 52500 \$. (курс НБУ на дату визнання товару активом - 29 грн/\$). Митні платежі склали 395 850 грн, з них:

мити - 76 125 грн,

ПДВ - 319 725 грн.

Вартість перевезення (ПДВ - 0%) - 18 000 грн. Нерезидент направив кредит-ноту на загальну суму 1500 \$. (складена додаткова угода про зменшення ціни одиниці товару на 100 \$.). Курс НБУ на дату надання кредит-ноти - 29.8 грн/\$. До надання кредит-ноти підприємство встигло продати 1 одиницю товару за 132 000 грн. (у т. ч. ПДВ - 22 000 грн). Плата за товар перерахована в сумі 51000 \$. (52 500 - 1500). Курс НБУ на дату оплати - 30 грн/\$.

Відобразити господарські операції на рахунках обліку.

Завдання 4.7. Підприємство-платник податку на прибуток вирішило придбати на іноземному сайті два види автомобільних фар у різних продавців-юридичних осіб. Перша фара моделі А1 коштує 150 євро, а друга фара моделі В2 — 270 євро. Оплату за обидві фари здійснено в один день. Курс валют на день оплати склав 40,1 грн/євро.

На митниці було сплачено ПДВ за ввезення фари моделі В2 та мито. Курс НБУ на дату подання митної декларації становив 40 грн/євро. Витрати на транспортування фари моделі А1 склали 800 грн, а витрати на транспортування фари моделі В2 — 1000 грн.

Використана література [4, 5, 11, 12, 13, 14, 20]

Тема 5. Експорт товару, робіт та послуг: облік, оподаткування
Питання, що розкривають зміст теми

- 5.1. Визнання в обліку доходу від експорту.
- 5.2. Відображення в обліку експортера суми заборгованостей за ЗЕД-контрактом.
- 5.3. Особливості відображення в обліку витрат, пов'язаних з експортною операцією.
- 5.4. Облік безоплатного експорту.
- 5.5. Особливості оподаткування експортних операцій.

Завдання 5.1. Експорт товарів у залежності від обставин і умов ЗЕД-контракту може супроводжуватися відповідними первинними документами. У таблиці 5.1 вкажіть назви таких первинних документів.

Таблиця 5.1 – Документальне оформлення експорту

Назва документу	Особливості складання

Завдання 5.2. Зазначте умови визнання доходу відповідно до вимог НП(С)БО 15 «Дохід» при експортних операціях (таблиця 5.2).

Таблиця 5.2 – Умови визнання доходу відповідно до вимог НП(С)БО 15 «Дохід» при експортних операціях

Умова визнання доходу з п. 8 НП(С)БО 15 «Дохід»	Коли настає виконання

Завдання 5.3. Визначте особливості оподаткування експортних операцій (таблиця 5.3).

Таблиця 5.3 – Особливості оподаткування експортних операцій

Податок	Ставка податку	Механізм оподаткування

Завдання 5.4. ТОВ «Маяк» 15.03.2024 року експортувало товари на суму 20 000 \$ (на дату відвантаження було оформлено митну декларацію). Оплачено послуги митного брокера у сумі 8000 грн (без ПДВ – брокер не є платником ПДВ). Собівартість реалізованих товарів 450 000 грн. Оплата від покупця товарів надійшла 09.04.2024 р.

Курс НБУ склав:

- на 15.03.2024 р. - 40,45 грн/\$;
- на 31.03.2024 р. - 40,77 грн/\$;

- на 09.04.2024 р. - 40,60 грн/\$.

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 5.5. ТОВ «Маяк» експортувало товари на суму 20 000 \$. Оплачено послуги митного брокера у сумі 8000 грн (без ПДВ – брокер не є платником ПДВ). Собівартість реалізованих товарів 450 000 грн. Оплата від покупця товарів надійшла 15.03.2024 р. Товар було відвантажено покупцю 09.04.2024 р.

Курс НБУ склав:

- на 15.03.2024 р. - 40,45 грн/\$;
- на 31.03.2024 р. - 40,77 грн/\$;
- на 09.04.2024 р. - 40,60 грн/\$.

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 5.6. За наведеною кореспонденцією рахунків розкрийте зміст господарських операцій:

Дт 287	Кт 281
Дт 362	Кт 702
Дт 902	Кт 287
Дт 93	Кт 631
Дт 631	Кт 311
Дт 945	Кт 362
Дт 702	Кт 791
Дт 791	Кт 902
Дт 791	Кт 945
Дт 312	Кт 362
Дт 362	Кт 714
Дт 316	Кт 362
Дт 945	Кт 362

Питання для обговорення:

1. Які операції належать до експортних?
2. Які особливості документального оформлення експортних операцій?
3. Дата визнання доходу від експортних операцій.
4. Дата визнання доходу від експорту при розстроченні платежу.
5. Коли передаються ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на товар?
6. Які особливості визначення курсових різниць при експортних операціях?

Завдання для самостійної роботи

Перелік запитань, винесених на обов'язкове самостійне опрацювання теми:

1. Які особливості обліку та які податкові наслідки операцій з повернення нерезидентом неякісного раніше експортованого товару?

2. Які особливості обліку реалізації товару нерезиденту на території України?

3. Які особливості оподаткування експорту товарів платниками єдиного податку?

4. У чому полягає сутність та особливості режиму експортного забезпечення?

Завдання 5.7. ТОВ «Маяк» 12.04.2024 р. реалізувало нерезиденту болгарській фірмі СД «Деял Строіл» товар на суму 30 000 \$. Умовою договору було визначено, що нерезидент сам забере товар на складі. 25.04.2024 р. надійшла оплата за товар від нерезидента.

Курс НБУ склав:

- на 12.04.2024 р. - 40,80 грн/\$;
- на 25.04.2024 р. - 40,96 грн/\$.

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 5.8. ТОВ «Маяк» у березні поточного року експортувало товари на суму 20 000 \$. Вартість реалізованих товарів – 600 000 грн. У квітні поточного року покупець-нерезидент результаті виявлення браку товару повертає експортеру частину товару вартістю 13 000 \$. Собівартість повернутих товарів – 390 000 грн.

Курс НБУ склав:

- на дату відвантаження товарів - 40,40 грн/\$;
- на дату балансу - 40,50 грн/\$;
- на дату прийняття рішення про повернення товарів - 40,70 грн/\$;
- на дату оформлення митної декларації у режимі реімпорту і оприбуткування поверненого товару - 40,60 грн/\$;
- на дату отримання оплати від нерезидента за якісний товар - 40,80 грн/\$.

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Використана література [4, 9, 11, 13, 14]

Тема 6. Облік закордонних відряджень.

Питання, що розкривають зміст теми

- 6.1. Документальне оформлення закордонного відрядження.
- 6.2. Добові: мінімальні та неоподатковувані розміри.
- 6.3. Безготівкові розрахунки відрядженого працівника.
- 6.4. Підтвердження розрахунків працівника у відрядженні.

Завдання 6.1. На підставі наведеної інформації сформуйте Наказ «Про службове відрядження за кордон» ТОВ «Прометей» м. Київ.

Вихідні дані:

Підприємство: ТОВ «Прометей» м. Київ, код ЄДРПОУ 12345678.

Дата наказу - 12.07.2024 р.

Номер наказу - №115/к/тм.

ПІБ і посада відрядженого працівника: Микитенко Олена Михайлівна, головний технолог.

Пункт призначення (місто, країна, підприємство): м. Альбасете, Іспанія, підприємство Gate.

Мета відрядження - проведення переговорів щодо укладання договору поставки обладнання.

Строк відрядження: 3 (три) дні з 17 червня 2024 р. по 19 червня 2024 р.

Розмір добових - 80 (вісімдесят) євро на добу.

Інші умови відрядження: головному бухгалтеру Мікуляк О.А. видати аванс у розмірі 1000 (тисяча) євро з розрахунку: добові — 240 євро; проживання в готелі — 220 євро; проїзд 540 євро.

Завдання 6.2. Охарактеризуйте підтвердні документи, які використовують у закордонних відрядженнях (табл. 6.1).

Таблиця 6.1 - Підтвердні документи, які використовують у закордонних відрядженнях

Документ чи реквізит	Особливості використання та складання

Завдання 6.3. За наведеними господарськими операціями (табл. 6.2) скласти кореспонденцію рахунків.

Таблиця 6.2 – Відображення на рахунках бухгалтерського обліку закордонного відрядження

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
	Дебет	Кредит	
Видано аванс готівкою на відрядження головного бухгалтера у сумі 800 євро за курсом НБУ - 40,29 грн/\$			
На дату звітування надано підтвердні документи:			
- списано добові на витрати (4 доби)			
- відображено витрати на оплату проживання у готелі 425 євро			
- відображено вартість проїзду під час відрядження (8600 грн – оплачено працівником власними коштами)			
Перераховано заборгованість по відрядженню працівнику на картковий рахунок			

Завдання 6.4. Менеджер відділу збуту Макаренко Ю.Р. ТОВ «Пролісок» підприємства у м. Одеса направлений у відрядження у Словаччину до м. Жилина. Розмір добових на закордонне відрядження встановлено 70 євро/доба. Відбулися такі події:

- 15.03.2024 – видано аванс на відрядження у сумі 2000 євро та 3600 грн (курс НБУ 43,69 грн/євро);
- 17.03.2024 – вибуття у відрядження та прибуття до м. Ужгород, вартість квитка 460 грн, у цей же день відбувся приїзд до м. Жилина. Вартість квитка 1250 грн;
- 18.03.2024 – 19.03.2024 – перебування у м. Жилина. Готель 2 доби зі сніданком 750 євро/доба. Оплата послуг відбулася 18.03.2024 (курс НБУ 43,35 грн/євро);
- 19.03.2024 – виїзд з м. Жилина та прибуття до м. Ужгород. Вартість квитка 1350 грн (квиток було куплено ще в Україні). Прибуття у м. Одеса, вартість квитка 460 грн.
- 22.03.2023 – подано підтвердні документи (складено авансовий звіт) (курс НБУ 432,19 грн/євро).

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

1. Які встановлені мінімальні норми добових витрат для закордонних відряджень відповідно до законодавства України?
2. У яких випадках добові витрати працівника підлягають оподаткуванню, навіть якщо витрати документально підтверджені?
3. Чи допускається використання працівником особистої банківської картки для оплати витрат під час відрядження?
4. Чи потрібно нараховувати добові на закордонне відрядження працівнику, якщо відрядження здійснюється за рахунок приймаючої сторони, що оплачує транспортні витрати, проживання, харчування?
5. Які підтвердні документи використовують у закордонних відрядженнях?
6. Які є визначені законодавством правила обрання курсу при відображенні витрат на відрядження в обліку?

Завдання для самостійної роботи

Перелік запитань, винесених на обов'язкове самостійне опрацювання теми:

1. Які витрати підлягають відшкодуванню та не вважаються доходом відрядженого працівника?
2. Які особливості податкового обліку відряджень за кордон?

Завдання 6.5. За даними завдання 6.4 складіть Звіт про використання коштів/електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт.

Використана література [11, 13]

Тема 7. Валютний контроль у сфері зовнішньоекономічної діяльності

Питання, що розкривають зміст теми

- 7.1. Основні правила здійснення валютного контролю у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
- 7.2. Валютний контроль експортних операцій.
- 7.3. Валютний контроль імпорتنих операцій.
- 7.4. Відповідальність за порушення у сфері ЗЕД.

Завдання 7.1. Необхідно розкрити правила відліку граничних строків валютного нагляду за експортними та імпортними операціями (табл. 7.1).

Таблиця 7.1 - Відлік строків граничних розрахунків за валютним наглядом

Експорт	Імпорт
Дата початку нагляду	
Дата закінчення нагляду	

Завдання 7.2. У травні поточного року було укладено агентський договір з нерезидентом про надання послуг. Згідно з інвойсом сума винагороди за агентським звітом склала 4850 \$. На рахунок агента надійшло 4800 \$. (за вирахуванням 50 \$. – комісії банку-кореспонденту).

За наведеною господарською операцією визначити кореспонденцію рахунків на рахунках обліку агента. Визначити, чи буде здійснено валютний контроль за цією операцією та які його результати.

Завдання 7.3. Розрахунки за експортним договором закриті шляхом надання експортером знижки на повну суму заборгованості покупцеві-нерезиденту.

За наведеною господарською операцією визначити чи знімається з контролю експортна операція за умови, що всі необхідні документи оформлені (акт надання знижки і додаткова угода до договору).

Питання для обговорення:

1. Які основні нормативно-правові акти регулюють валютний контроль у сфері зовнішньоекономічної діяльності?
2. Що таке валютний нагляд і контроль за дотриманням граничних строків розрахунків за експортно-імпортними операціями? Хто його здійснює?
3. Які штрафні санкції з боку НБУ за порушення у сфері валютного нагляду визначені законодавством?
4. Вкажіть операції, які не підлягають валютному нагляду граничних строків розрахунку.

5. Які особливості декларування валюти та валютних цінностей юридичними особами під час перетину кордону (ввезення та вивезення)?

Завдання для самостійної роботи

Перелік запитань, винесених на обов'язкове самостійне опрацювання теми:

1. Які особливості поштового переказу іноземної валюти фізичними особами визначено вітчизняним законодавством?
2. Чи встановлено законодавством строк давності щодо нарахування пені за порушення граничних строків ЗЕД-розрахунків?

Завдання 7.4. Резидент уклав договір у гривнях на суму 500 000 грн із нерезидентом. Строк валютного нагляду закінчився, але оплата так і не надійшла. Прострочення склало 90 днів. - Розрахуйте суму пені за кожен прострочений день і її загальний розмір за 90 днів. - Як зміниться розмір пені, якщо заборгованість частково погашена на 50-й день прострочення?

Використана література [15, 17, 19, 21, 22, 23]

МОДУЛЬ 3. ІНВЕСТИЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ В ОБЛІКУ ЗОВНІШНЬО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 8. Облік операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями

Питання, що розкривають зміст теми

- 8.1. Підприємства з іноземними інвестиціями: загальні положення.
- 8.2. Інвалютні вклади в статутний капітал підприємства.
- 8.3. Облік статутного капіталу з іноземними інвестиціями.
- 8.4. Майнові вклади у статутний капітал: формування та облік.

Завдання 8.1. У лютому 2024 р. було підписано установчий договір про створення товариства з обмеженою відповідальністю з іноземними інвестиціями, статутний капітал 30000000 грн. Іноземний інвестор-юридична особа здійснює внесок до статутного капіталу у вигляді іноземної валюти у сумі 1 500 000 \$. При цьому 1000 000 \$. було перераховано у лютому 2024 року, а 500 000 \$. – у серпні 2024 року. Товариство з обмеженою відповідальністю було зареєстровано у березні 2024 року.

Курс НБУ склав:

- на дату підписання установчих документів - 40,04 грн/\$;
- на дату фактичного зарахування іноземної інвестиції (у сумі 1000 000 \$.) - 40,05 грн/\$;
- на дату балансу (на 31.03.2024 р.) - 40,02 грн/\$;
- на дату балансу (на 30.06.2024 р.) - 40,01 грн/\$;

- на дату фактичного зарахування іноземної інвестиції (решта 500 000 \$.) - 40,85 грн/\$.

Відобразити дану господарську операцію на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 8.2. Одним із учасників ТОВ «Омега» є юридична особа - нерезидент, частка якого у статутному капіталі якого становить – 25 відсотків. Відповідно до установчих документів іноземний учасник здійснив внесок до статутного капіталу у вигляді іноземної валюти у сумі 100 000 \$. ТОВ «Омега» було зареєстровано у травні 2024 року (розмір статутного капіталу 5000000 грн). Нерезидент-учасник погасив заборгованість за внесками до статутного капіталу 28.09.2024 р.

Курс НБУ склав:

- на дату підписання установчих документів - 40,15 грн/\$;
- на дату балансу (на 30.06.2024 р.) - 40,25 грн/\$;
- на дату погашення заборгованості за внеском до статутного капіталу - 40,21 грн/\$.

Відобразити дану господарську операцію на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 8.3. ТОВ «Вікторія» здійснило інвестиції у два підприємства-нерезидента:

у підприємство 1 – кошти в іноземній валюті у розмірі 10 000 \$. (частка у статутному капіталі – 12%, облік за справедливою вартістю);

у підприємство 2 – товари вартістю 10 000 \$. (частка у статутному капіталі – 60%, облік за методом участі в капіталі).

Курс НБУ склав:

- на дату формування статутного капіталу іноземного підприємства в розмірі частки українського інвестора - 40,84 грн/\$;
- на дату перерахування іноземної валюти (передачі права власності на товар) як вклад до статутного капіталу іноземного підприємства - 40,81 грн/\$;

Відобразити дані господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 8.4. Підприємство з іноземними інвестиціями створено у формі ТОВ (дата підписання статуту – 07.07.2024 р., дата держреєстрації – 08.07.2024 р.). Розмір статутного капіталу становить 272 497 грн, що еквівалентно 10 000 \$. за курсом НБУ на дату підписання статуту (40,25 грн/\$), з яких: 20% (2 000 \$.) – частка учасника-1 – юридичної особи-нерезидента (вніс частку в іноземній валюті 09.08.2024 р.); 80% (8 000 \$.) – частка учасника-2 – юридичної особи-нерезидента (вніс частку в інвалюті 05.10.2024 р.). Виконуючи вимоги п. 8 НП(С)БО 21, підприємство зафіксувало у своїй обліковій політиці, що веде облік курсових різниць на дату господарської операції в межах її суми.

Курс НБУ склав:

- на дату підписання статуту - - 40,24 грн/\$;
  - на дату державної реєстрації підприємства - 40,29 грн/\$;
  - на дату внесення учасника 1 (на 09.08.2024 р.) - 40,75 грн/\$;
  - на дату внесення учасника 1 (на 05.10.2024 р.) - 40,61 грн/\$;
  - на дату балансу (на 30.09.2024 р.) - 40,57 грн/\$;
- Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

1. Що таке підприємство з іноземними інвестиціями?
2. Як оцінюються іноземні інвестиції?
3. На яких рахунках ведеться облік фінансових інвестицій?
4. Чи потрібно на дату балансу визначати курсову різницю за фінансовими інвестиціями у вигляді корпоративних прав, виражених в іноземній валюті?
5. Як іноземний інвестор може внести іноземну валюту до складу статного капіталу підприємства-резидента?

Завдання для самостійної роботи

Перелік запитань, винесених на обов'язкове самостійне опрацювання теми:

1. Які законодавчі вимоги встановлені для створення підприємств з іноземними інвестиціями?
2. Як оцінити валютні вклади на момент формування статутного капіталу?
3. Як відображаються в бухгалтерському обліку внески у вигляді основних засобів, нематеріальних активів чи товарів?
4. Особливості обліку надходження іноземних інвестицій.
5. Особливості обліку виплати дивідендів засновнику-нерезиденту.

Завдання 8.5. У таблиці 8.1 опишіть основні обмеження розрахунків з іноземними інвесторами відповідно до діючого законодавства.

Таблиця 8.1 - Обмеження розрахунків з іноземними інвесторами

Зміст обмеження	Нормативно-правовий акт, що регулює чи встановлює обмеження

Завдання 8.6. ТОВ «Колосок» вирішило розподілити прибуток 2023 року та виплатити дивіденди у сумі 200 000 грн єдиному (частка володіння - 100%) учаснику-нерезиденту за 2023 рік. Рішення оформлено протоколом загальних зборів учасників від 01.09.2024 р.

Згідно з рішенням загальних зборів учасників дивіденди виплачуватимуть у гривнях на гривневий рахунок нерезидента в одному з українських банків.

Відобразити дану господарську операцію на рахунках обліку.

Використана література [11, 13, 15, 21, 27]

Тема 9. Виплата доходів нерезидентам: облік, оподаткування, звітність

Питання, що розкривають зміст теми

9.1. Податок на репатріацію: платники, особливості нарахування та сплати та обліку.

9.2. Відображення виплат нерезидентам у звітності.

Завдання 9.1. Розрахуйте податок на репатріацію та суму до сплати за такими операціями:

1. Резиденту нарахований платіж 1000 \$. Ставка - 15%.
2. Резиденту нарахований платіж за рекламні послуги 1000 \$. Ставка – 4%.

Завдання 9.2. Підприємство отримало агентські послуги від нерезидента на суму 2000 \$. Ставка податку на репатріацію – 15%.

Курс НБУ становив:

- на дату отримання послуг — 40,10 грн/\$;
- на дату утримання податку на репатріацію — 40,00 грн/\$.

Відобразити господарську операцію на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 9.3. Підприємство отримало агентські послуги від нерезидента на суму 2000 \$. Ставка податку на репатріацію – 0% за міжнародною угодою (підприємство очікує довідку від нерезидента, так як між країнами є угода про усунення подвійного оподаткування).

Курс НБУ становив:

- на дату отримання послуг — 40,10 грн/\$;
- на дату утримання податку на репатріацію — 40,00 грн/\$.

Відобразити господарську операцію на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 9.4. ТОВ «Мрія» має виплатити роялті в розмірі 2 000 євро юридичній особі - нерезиденту Литви, який є їх фактичним власником. Нерезидент подав довідку про свою резиденцію. Відповідно до ст. 12 Конвенції між урядами України і Литви про уникнення подвійного оподаткування роялті можуть також оподатковуватися в Україні, але якщо одержувач є фактичним власником роялті, то податок не може перевищувати

10% загальної суми роялті. Курс НБУ на дату нарахування роялті - 43,45 грн за 1 євро.

Відобразити господарську операцію на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 9.5. Необхідно сформулювати алгоритм дій при виплаті доходу нерезиденту.

Питання для обговорення:

1. Що таке податок на репатріацію?
2. Хто є платником податку на репатріацію?
3. Коли сплачується податок на репатріацію?
4. Чи виникають курсові різниці при сплаті податку на репатріацію?
5. Який порядок розрахунок податку на репатріацію?
6. Як відображаються нарахування та сплата податку на репатріацію в бухгалтерському обліку?

Завдання для самостійної роботи

Перелік запитань, винесених на обов'язкове самостійне опрацювання теми:

1. З яких доходів утримують податок репатріацію?
2. Документальне оформлення операцій з податку на репатріацію?
3. Яка відповідальність за не утримання та несплату податку на репатріацію з доходів нерезидента?

Використана література [13]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16 січня 2003 р. №436-IV ; станом на 27 лип. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
2. Деякі питання електронного адміністрування податку на додану вартість : постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. №569 ; станом на 24 черв. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/569-2014-%D0%BF#Text>.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07 грудня 1984 р. №8073-X ; станом на 14. квіт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.
4. Митний кодекс України : Кодекс України від 13 березня 2012 р. №4495-VI ; станом на 06 вер. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» від 27 квітня 2000 р. №92 ; станом на 29 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. №73 ; станом на 17 лют. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : наказ Міністерства фінансів України від 08 жовтня 1999 р. №237 ; станом на 03. лист. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text>.
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : наказ Міністерства фінансів України від 31 січня 2000 р. №20 ; станом на 03. лист. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text>.
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» ; наказ Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. №290 ; станом на 03. лист. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>.
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. №318 ; станом на 03. лист. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>.
11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» : наказ Міністерства фінансів України від 10 серпня 2000 р. №193 ; станом на 17 лют. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text>.
12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : наказ Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. №246 ;

станом на 01 січ. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>.

13. Податковий Кодекс України : Кодекс України від 2 грудня 2010 р. №2755-VI ; станом на 03 вер. 2023 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T102755.html.

14. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 р. №996 ; станом на 10 серп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

15. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21 червня 2018 р. №2473-VIII ; станом на 01 квіт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.

16. Про встановлення винятків та (або) особливостей запровадження граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів і внесення змін до деяких нормативно-правових актів : постанова Правління Національного банку України від 14 травня 2019 р. №67 ; станом на 26 черв. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0067500-19#Text>.

17. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06 грудня 2019 р. №361-IX ; станом 29 жовт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.

18. Про засади державної мовної політики : Закон України від 03 липня 2012 р. № 5029-VI ; станом на 01 лип. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5029-17#Text>.

19. Про затвердження Інструкції про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів : постанова Правління Національного банку України від 02 січня 2019 р. №7 ; станом на 26 лист. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007500-19#Text>.

20. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України : наказ Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 р. №635 ; станом на 14 січ. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text>.

21. Про затвердження Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті : постанова Правління Національного банку України від 02 січня 2019 р. №5 ; станом на 19 серп. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005500-19#Text>.

22. Про затвердження Положення про здійснення операцій із валютними цінностями : Постанова правління Національного банку України від 02 січня 2019 р. №2 ; станом на 07 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002500-19#Text>.

23. Про затвердження Порядку надання послуг Національного центру резервування державних інформаційних ресурсів : постанова Кабінету

Міністрів України від 03.05.2022 р. №522 ; станом на 07 квіт. 2023 р. : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/522-2022-%D0%BF#Text>.

24. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість : наказ Міністерства фінансів України від 28 січня 2016 р. №21 ; станом на 04 квіт. 2023 р. : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16#Text>.

25. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної : наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 2015 р. №1307 ; станом на 28 груд. 2022 р. : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16#Text>.

26. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 р. №959-ХІІ ; станом на 04 бер. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.

27. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19 березня 1996 р. №93/96-ВР ; станом на 17 серп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

Навчальне видання

Облік зовнішньоекономічної діяльності

методичні рекомендації

Укладачі: **Дубініна Марина Вікторівна**
Сирцева Світлана Володимирівна

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. ____
Тираж ____ прим. Зам. № ____

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.